

Панасюк К.В.,
студ. гр. ОА-08,
Дніпропетровський університет ім. Альфреда Нобеля
Науковий керівник – Шевченко В.М.,
ст. викладач кафедри обліку і аудиту

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В АУДИТІ

Інтенсивний розвиток комп'ютерної техніки дав поштовх започаткуванню, а відтак і удосконаленню, методів аудиту в комп'ютерному середовищі. На ринку програмного забезпечення з'явилась велика кількість спеціалізованих програм ведення бухгалтерського обліку, різноманітних за функціональними можливостями, якістю виконання, рівнем складності.

Про необхідність використання комп'ютера в аудиті вперше було зазначено у нормативі №30 „Використання комп'ютерів в аудиті” Національних нормативів аудиту в Україні [1], оскільки інформаційні технології посідають життєво важливе місце в забезпеченні діяльності як комерційних фірм, так і неприбуткових організацій.

Подальший розвиток автоматизованих інформаційних систем потребує удосконалення проведення аудиту із застосуванням можливостей комп'ютерної техніки на всіх стадіях аудиту: під час планування, здійснення, документування аудиторської роботи та оформлення аудиторського висновку. Необхідно також зазначити, що застосування комп'ютерної техніки не замінює мети проведення аудиторських процедур на кожній із цих стадій, проте суттєво впливає на способи і порядок їх проведення, а отже, на методологію аудиту.

Нагадаємо, що суб'єктами аудиту виступають фізичні особи (аудитори) або організації (аудиторські фірми), діяльність яких спрямована на здійснення незалежного контролю та оцінки відомостей про економічні дії і події з метою встановлення ступеня відповідності цих тверджень встановленим критеріям, надання результатів перевірки зацікавленим користувачем. Виходячи з цього розрізняють аудит трьох типів:

- операційний аудит;
- аудит на відповідність;
- аудит фінансової звітності [2, с. 26].

Зазначені типи відрізняються методологією проведення, адже операційний аудит представляє собою перевірку будь-якої частини процедур і методів функціонування господарської системи з метою оцінки продуктивності й ефективності діяльності підприємства. Здебільшого він орієнтований на перспективи господарської діяльності. Проте, аудит фінансової звітності аналізує минулі події.

Запровадження комп'ютерної техніки та інформаційних технологій водночас вплинуло на ефективність внутрішнього аудиту. З'явилася можливість точного розрахунку ліквідності підприємств, довгострокової платоспроможності, оцінки рентабельності активів, капіталу і фондоддачі. Причому облікові системи, які використовуються комп'ютерами, сприяють здійсненню аудиторських перевірок із використанням комп'ютерної мережі клієнта. Цей прийом відомий як методика аудиту з використанням комп'ютерів (далі – МАК). Існують дві основних складові МАК, які використовує внутрішній аудитор:

- програмне забезпечення аудиту;
- контрольні дані.

Програмне забезпечення аудиту складається з комп'ютерних програм, які використовуються аудитором як елемент аудиторських процедур, в тому числі і програми спеціального призначення. Пакет програм призначений для виконання функцій з обробки даних. Програми спеціального призначення розроблені для виконання аудиторських завдань в конкретних умовах.

Контрольні дані – це різновид методики аудиту з використанням комп'ютера при внесенні бази даних суб'єкта та порівняння отриманих результатів з іншими.

Отже, застосування інформаційних технологій у проведенні аудиторських процедур забезпечує весь процес аудиту та надає можливість скоротити час, заощадити кошти при проведенні аудиту, здійснити більш детальну перевірку і скласти аудиторський висновок.

Незначним недоліком використання таких інновацій в аудиті є суб'єктивний фактор, а саме те, що ще дуже багато аудиторів сьогодні не вміють користуватися комп'ютерами і надають перевагу самостійному виконанню всіх дій і завдань. Проте прогрес в галузі інформаційних технологій є надзвичайно стрімким.

Здійснювати аудит із використанням комп'ютерів дійсно набагато легше, ніж без них. Виникає можливість скоротити час, заощадити кошти при проведенні аудиту, здійснити більш детальну перевірку і скласти аудиторський висновок. Сьогодні вже розроблені методики аудиту з використанням комп'ютерів, що набули широкого поширення, а їх використання стало нормою для проведення аудиту. Застосовувати чи не застосовувати комп'ютерні технології для його проведення – справа кожного, адже їх використання робить процес аудиту легшим, ефективнішим, швидшим і дешевшим.

Література:

1. *Національні нормативи аудиту в Україні: рішення аудиторської палати України від 18 грудня 1998 р. № 73.*
2. *Барановська Е.М. Основы аудита: учеб. пособ., Днепропетровск 2007.*